1858. N°. 146.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 6 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 4 December.

Heden middag had er ten huize van den hoogleeraar mr. C. J. van Assen eene hoogst aandoenlijke plegtigheid plaats. Toen aan den hoogleeraar in den afgeloopen zomer, ingevolge de wet, een eervol emeritaat werd verleend, gevoelden een aantal zijner voormalige leerlingen zich gedrongen om den man, aan wien zij, ten opzigte hunner opleiding zoo veel verpligt waren, een blijk van hoogachting en erkentelijkheid te schenken. De heeren G. Groen van Prinsterer, S. J. E. Rau, F. de Greve, D. Tieboel Siegenbeek, J. de Bosch Kemper, A. J. Duymaer van Twist, J. E. van Panhuys, J. C. G. Boot, G. de Vries, S. Vissering, J. E. Goudsmit, C. W. Opzoomer, J. C. Kist, G. J. van Nispen tot Pannerden en J. C. de Koning, leerlingen van den heer van Assen uit verschillende tijdvakken, vormden zich tot eene commissie, en gaven van hun voornemen aan de overige oudleerlingen van den hoogleeraar kennis. Zij mogten zich in eenen ruimen bijval verheugen en meenden voor hunnen leermeester geen meer passend geschenk te kunnen doen vervaardigen dan een voortbrengsel van nationale kunst, waarin het verbond tusschen de regtswetenschap en de klassieke letterkunde werd uitgedrukt.

De dag van heden was bepaald om den hoogleeraar dit geschenk aan te bieden. De bovengenoemde commissie begaf zich daartoe naar zijne woning en de heer F. de Greve was bij deze gelegenheid, in eene hartelijke toespraak, de tolk van aller gevoelens. Het was een treffend oogenblik voor den man, die zoo vele jaren onze hoogeschool ten sieraad verstrekte, zich omringd te zien door een aantal zijner leerlingen, die, reeds sedert korteren of langeren tijd in verschillende betrekkingen ten nutte des vaderlands werkzaam, nu een zoo treffend bewijs gaven van de liefde die zij hem toedroegen. De heer van Assen gaf dan ook in hartelijke woorden lucht aan het gevoel dat hem op dat oogenblik overmeesterde.

De groep, waarmede men bedoeld heeft het denkbeeld aan te duiden van een innig verbond tusschen de studie der regtswetenschap en die der klassieke letterkunde, beide met gelijke liefde steeds door den heer v. Assen beoefend, bestaat uit twee vrouwenbeelden. Het eene stelt voor de *jurisprudentie*, gezeten in ernstige en peinzende houding met eene hand rustende op eene tafel, waarop men den aanhef van het eerste fragment der XII Tabulae in vetustum modum leest. Het andere beeld, de *Philologie*, treedt als het ware de jurisprudentie zusterlijk te gemoet, den linkerarm uitstrekkende als om haar te omarmen. In de regterhand houdt zij eene rol, waarop de namen van de twee grootste redenaars der oudheid, Demosthenes en Cicero, de lievelings-auteurs van den heer v. Assen, gelezen worden.

De groep is door den heer L. Royer, te Amsterdam, uitnemend fraai in wit marmer bewerkt. De rijkdom der draperien, de reinheid der vormen, het gracieuse in stand en houding maken het tot een voortreffelijk kunstgewrocht, den fijnen smaak van den heer van Assen waardig.

De hoogte van het beeldwerk is ruim 0.61 Ned. el, de breedte 0.67. Het is geplaatst op een geel gevlamd marmeren socle waarin deze inscriptie gegrift is:

CORNELIO JACOBO VAN ASSEN OPTIMO STUDIORUM SUORUM
DUCI DISCIPULI RIBENTISSUMI D. D. L. M.

Met dit geschenk is een album aangeboden bevattende de namen der deelhebbers.

— De verkiezing van een lid van den gemeenteraad, ter vervulling der vacature ontstaan door het overlijden van den heer mr. A. O. E. graaf van Limburg Stirum, zal plaats hebben op Dingsdag den 14den December aanst., waartoe de inlevering der stembriefjes op dien dag, ingevolge art. 41 der wet van 4 Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 37), aanvangt des morgens ten 9 en duurt tot des namiddags ten 4 ure.

— Door de vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerknijverheid, afdeeling Leyden, werd in November van het vorige jaar een 12-tal prijsvragen uitgeschreven, ter bekoming van werkstukken in onderscheidene vakken. Tot de mededinging werden uitgenoodigd alle knechts of leerlingen van werkbazen binnen deze stad en ook waar buiten dezelve leden der afdeeling gevestigd zijn, onverschillig of hunne meesters al dan niet leden der vereeniging waren. De bekrooning zou bestaan in het uitreiken van een getuigschrift en van eene geldelijke schadeloosstelling voor tijdverzuim en gebruikte materialen, ten bedrage van de som bij iedere prijsvraag vermeld. Blijkens de aankondiging der vereeniging in ons voorlaatste nommer heeft zij in de afdeelings-vergadering van 24 Nov. jl. over de ingezonden stukken uitspraak gedaan. Bekroond zijn: 1°. S. Valligoed, voor zijn antwoord op prijsvraag n°. 4, (een wit marmeren naamplaatje, waarin gehakt en verguld het woord *steenhouwer*, lang 30, hoog 10 ned. dm.); 2°. J. C. Timmermans, voor zijn antwoord op prijsvraag n°. 5 (een arduinsteen, waarop met verheven letters gebeiteld de woorden *fabriek- en handwerk-nijverheid*; romeinsche letters ter grootte van 6 ned. dm.), en 3°. J. A. Loeber, voor zijn antwoord op prijsvraag n°. 12 (een groot octavo boek, gebonden in gelderschen half-lederen band, met smaak uit de hand verguld en de steekbeeld uit de hand vervaardigd op het boek). Aan deze prijsvragen was eene schadeloosstelling verbonden van n°. 4 *f* 4.—, n°. 5 *f* 12.— en n°. 12 *f* 5—. Voorts heeft de vergadering besloten een getuigschrift ter aanmoediging toe te kennen aan: 1°. J. S. Boogers, voor zijn antwoord op prijsvraag n°. 5 (zie boven) en 2°. aan L. J. Engels, voor zijn antwoord op prijsvraag n°. 11 (een achtzijdig blad voor een dameswerktafeltje, stervormig mosaïk geschilderd naar de meest fijne marmersoorten). Eerstdaags zal in de vergadering der afdeeling de uitreiking der getuigschriften plaats hebben.

— In de maand November 1858 zijn binnen deze gemeente overleden 112 personen, als: 24 mannen; 24 vrouwen, 32 zoons en 32 dochters, daarenboven als levenloos aangegeven 3. Geboren 121 kinderen, als: 72 zoons en 49 dochters, waaronder zijn begrepen 2 paar tweelingen. Voltrokken 49 huwelijken.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 133 tot 154 personen.

— Men verzekert dat te Amsterdam, Rotterdam en 's Gravenhage ongeveer 1200 aandeelen zijn genomen in de geldleening voor de doorgraving der landengte van Suez.

— Onze landgenoote, mevr. de wede. W. Storm, die, zooals bekend is, laatstelijk eene reis door de Vereenigde Staten gedaan heeft, is thans in het vaderland teruggekeerd.

— Als eene aardigheid wordt uit Friesland gemeld dat aan S. Y. Hamstra, smid te Oudkerk, een paar schaatsen zijn besteld voor Z. K. H. den prins van Oranje. Deze schaatsen mogen in niets verschillen van de gewone soort door dien genoemden fabriekant vervaardigd.

— In de *Prov. Drentsche Cour.* leest men het volgende: Naar wij uit eene goede bron vernemen, is de hervormde predikant Witteveen, te Ermelo, voor zes maanden in zijne bediening geschorst door het klassikaal bestuur van Arnhem, wegens het uitoefenen van de censuur over een lid zijner gemeente, wiens gedrag daartoe aanleiding gaf. Den 17den Oct. jl. is een detachement infanterie te Ermelo gekomen, om te verhinderen, dat de predikant den predikstoel betrad; er moet zelfs geweld gepleegd zijn. De predikant heeft zich te dezer zake tot den koning gewend.

— Bovengenoemd blad zegt, dat de vorst in vele korenakkers de wormen gedood heeft, die zich in menigte boven in den grond ophielden, en groot nadeel aan de jonge roggeplanten toebragten, zoodat er in vele akkers geheele zwarte plekken waren op te merken.

— Uit Zwolle wordt het volgende geschreven: Dingsdag avond ll. verliet de zoon van de wed. v. P. met zijnen hond de ouderlijke woning, en keerde niet als naar gewoonte terug. Daar de jongen eenigzins aan verstandsverbijstering leed, werd er al spoedig onderzoek gedaan, doch te vergeefs. Den volgenden morgen echter zag men het getrouwe dier aan den oever van eene der stads grachten op het buis en bij de klompen van zijnen meester zitten, als het ware met zijnen blik het punt aanwijzende, van waar hij hem terug verwachtte. Men vond dan ook spoedig het lijk van den ongelukkige.

— Te Wildervank (prov. Groningen) is dezer dagen overleden Grietje Klatter, wed. Lever, in den ouderdom van 101 jaren en 8 maanden. Uitgezonderd de laatste 6 maanden van haar leven, genoot zij steeds eene goede gezondheid.

— Het schip *Witte Cornelisz. de With*, van Java naar Rotterdam bestemd, is op de Zeeuwsche kust verongelukt. De bemanning is gered.

— Door het prov. geregtshof van Noordbrabant is Wouter Vos, van Raamsdonk, wegens brandstichting tot de doodstraf verwezen.

's GRAVENHAGE, 4 December.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der 4de kl. van de Militaire Willemsorde, den luitenant ter zee der 2de kl. P. ten Bosch, wegens zijn gehouden gedrag bij gelegenheid eener ontmoeting met zeeroovers in de nabijheid van het eiland Sededap, op 9 April jl.

— Door Z. M. is aan den minister van staat J. C. Baud benevens zijne wettige afstammelingen adeldom verleend, met den titel van *baron* voor hem en zijne wettige mannelijke afstammelingen, overgaande bij regt van eerstgeboorte.

— Met ingang van 1 Jan. 1859 zijn bevorderd tot luitenants ter zee der 2de kl., de adelborsten der 1ste kl.: G. Kruys; jhr. G. C. Six; A. J. Visser; G. Doorman; S. Krayenhoff van de Leur; J. L. baron van Isselmuden; C. A. Jeekel; jhr. C. C. van der Wyck; J. van Berg; J. J. Braam; H. J. van Broekhuyzen; W. van Oorschot; J. G. Schotel; L. G. C. van Wachen-

dorff van Rijn; A. baron Collot d'Escury; G. A. L. de Haan, jhr. G. A. van Nispen; J. H. Commijs; D. M. G. de Swart; en D. J. A. D. van der Steen.

— Z. M. heeft bepaald dat het eerlang op 's rijks werf te Amsterdam aan te bouwen schroefstoomschip der 1ste klasse den naam zal voeren van *Djambi*, als eene herinnering aan de onlangs aldaar plaats gehad hebbende krijgsbedrijven, waaraan de Nederl. krijgsmagt zulk een roemrijk aandeel had.

— In het ontwerp van wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der kol. geldmiddelen is voorgedragen van al de berekenbare uitgaven voor de koloniën vijfjarige begrootingen door de wet vast te stellen.

— Men verneemt, dat een 29tal jongelingen aan het vergelijkend examen voor scheepsklerk in 's rijks zeedienst hebben deelgenomen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 3 December.

Aan de orde was de voortzetting der beraadslagingen over hoofdst. V (*Justitie*) der staatsbegrooting voor 1859. Bij Afd. IV (medische politie) vestigden de hh. Westerhoff en Idzerda de aandacht der leden op de wenschelijkheid der spoedige indiening van een wets-ontwerp tot wering der besmettelijke veeziekten, en de heer Godefroi sprak over het indienen der wetten betreffende de geneeskundige staatsregeling. De wet op de geneeskunde was, na 8 jaren wachtens, verleden jaar ingediend, maar op weinige uitzonderingen na, zoo als die door de staats-commissie in 1849 is ontworpen. De memorie van toelichting was zoo getrouw nageschreven, dat men in 1857 is blijven voortredeneren op statistieke opgaven van 1848. Vervolgens is deze afdeeling zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. Bij de behandeling van afd. VI (waterstaat en publieke werken) voerde over onderartikel 72 (herstelling der landsgebouwen te 's Gravenhage) de heer Thorbecke het woord, die de wenschelijkheid betoogde der aanneming van het beginsel om tot den aanleg van uitgebreide nieuwe werken, als hier bedoeld worden, bij de wet te besluiten. Hij stelde daarom een amendement voor, strekkende om het onder-artikel met ƒ200,000 te verminderen. De heer Dirks daarentegen droeg voor het onder-artikel in twee deelen te splitsen.

Nadat de ministers en ook andere leden daarover het woord gevoerd hadden, werd het amendement van den heer Thorbecke het eerst in stemming gebragt. De uitslag daarvan was dat zich 27 leden daarvoor en even zoo vele daartegen verklaarden, zoodat dienaangaande in eene volgende vergadering zal beslist worden.

Deze zitting werd, in eene der loges, door Z. K. H. den prins van Oranje bijgewoond.

Zitting van Zaturdag 4 December.

In deze zitting werd het bovengenoemde amendement van den heer Thorbecke op nieuw in behandeling genomen, en nadat onderscheidene sprekers daarover het woord hadden gevoerd en de minister van koloniën in het breede de noodzakelijkheid van het nieuwe gebouw voor zijn departement had betoogd, werd het amendement verworpen met 30 tegen 29 stemmen.

Vervolgens kwam in behandeling het amendement van den heer Dirks, dat met 46 tegen 13 stemmen werd aangenomen, en daarna werd ook het geheele artikel met 39 tegen 20 stemmen aangenomen.

Op art. 73 (verbetering der rivieren en onderhoud en herstelling van de rivierwerken ƒ1,005,350) stelt de heer Thorbecke een amendement voor, om den post met ƒ100,000 te verminderen, voor Steenenhoek bestemd, niet om de zaak, maar ook om het beginsel der afscheiding.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

Te Poperinghe in Vlaanderen had in de vorige week een treffend voorval plaats. De eerw. heer Vergote, deken en pastoor, is in de kerk aldaar plotseling overleden, terwijl hij een huwelijk inzegende.

ENGELAND.

LONDEN, 2 November.

Van regeringswege zijn de volgende berigten uit Bombay, van 9 Nov., openbaar gemaakt. De proclamatie, betreffende de overdragt van het Indische bestuur regtstreeks aan de Britsche kroon, is op den 1sten November afgekondigd en heeft een zeer goeden indruk te weeg gebragt. De generaal Mitchel heeft eene schitterende overwinning op de opstandelingen behaald in de nabijheid van Kurrai; 3000 man van het vijandelijke leger hebben ten gevolge daarvan de wapenen nedergelegd. Tantia-Topee, het bekende insurgenten-hoofd, heeft onderhandelingen aangeknoopt, ten einde te vernemen, welke voorwaarden hem zullen worden gesteld, indien hij zich onderwerpt. Hij staat thans nog aan het hoofd van ongeveer 7000 opstandelingen, die echter alle bewijzen van moedeloosheid gaven. De resident te Hyderabad heeft de opstandelingen verhinderd zich naar die zijde uit te breiden. De veldtogt in Oude is geopend met de bestorming van Berwhas. Verscheidene andere vestingen zijn genomen. Beni Madho heeft de Engelsche troepen met 20,000 man aangetast in de nabijheid van Saurwa, maar is geslagen. 5000 opstandelingen van Oude hebben te vergeefs beproefd Chundrowdi stormenderhand in te nemen. Zurnalt is geslagen en zijne troepen zijn uiteengejaagd; al zijne artillerie is bij die gelegenheid in handen der Engelschen gevallen.

— In de vorige week is alhier het getal sterfgevallen buitengemeen groot geweest, namelijk 1802.

— Het getal scholen voor havelooze kinderen alhier beloopt 150, die door 20,000 kinderen bezocht worden en 2000 onderwijzers bezig houden.

— De stormen, welke in de maand October hebben gewoed, hebben alleen aan de tusschen Engeland en Amerika varende schepen eene schade toegebragt van 150,000 £.

— Men is zeer bezorgd over het lot van het transportschip *Bombay*, dat met 490 soldaten den 9 Nov. is vertrokken. Op 18 Nov. was dat vaartuig met gebroken masten en gescheurde zeilen door de schoener *Emma* ontmoet.

— Volgens de jongste berigten uit de Vereenigde Staten was er nabij Cuba weder een slavenhaler, met 600 negers, in beslag genomen. Ook was te Providence de schouwburg afgebrand.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 December.

De zaak van den heer de Montalembert heeft plotseling eene vreemdsoortige wending genomen. De *Moniteur* heeft medegedeeld dat door den keizer, ter gelegenheid der verjaring van den 2den dezer (den dag waarop de republiek door het keizerrijk werd vervangen), aan den heer de Montalembert de hem opgelegde straf geheel is kwijtgescholden, maar later is genoemd blad daarop moeten terugkomen met het berigt dat de heer de Montalembert, binnen den door de wet bepaalden termijn appèl aangeteekend hebbende, gemeend heeft de hem verleende gratie niet te kunnen aannemen, daar hij aan elke staatsmagt de bevoegdheid betwist om iemand te ontheffen van een vonnis, hetwelk niet door den hoogsten regter is bekrachtigd, en daar hij door de veroordeeling in eersten aanleg niet aan het wankelen is gebragt in de overtuiging dat hij regtmatig gehandeld en geene wetsbepaling geschonden heeft.

— Nog altijd blijft eene zekere ongerustheid alhier de gemoederen beheerschen, vooral met het oog op de betrekkingen tusschen Oostenrijk en Italië, en de minst beduidende voorvallen geven aanleiding om die vrees te versterken, zoo als de bedrijvigheid in onze tuighuizen, die in denzelfden toestand worden gebragt, waarin zij zich voor het uitbreken van den Oosterschen oorlog bevonden. Even als dezer dagen de *Constitutionnel* tracht ook nu de *Opinione*, het ministerieel orgaan van Sardinië, de in omloop zijnde geruchten omtrent eene vredebreuk tegen te gaan, maar laat zich toch o. a. aldus uit: op dit oogenblik is er in de daad geen enkel vraagstuk aanhangig, hetwelk tot eene vredebreuk aanleiding zou kunnen geven; maar het is niet te ontkennen dat de gesteldheid der gemoederen het naderen van ongemeene gebeurtenissen schijnt aan te duiden. Europa gelijkt in het staatkundige op eenen emmer vol water, welke moet overloopen zoodra ook maar een enkele droppel water meer daarin valt.

— De heer de Thouvenel heeft, naar men verneemt, bij onze regering een niet zeer gunstig tafereel geschetst van den toestand van het Turksche rijk. De civile lijst van den Sultan moet niet minder dan 300 millioen schuld hebben; het artikel waaijers bedraagt alleen 30,000 fr. De toestand was van dien aard, dat alle Europesche legatiën te Konstantinopel er niet aan twijfelden, of de groote mogendheden zouden, in een niet verwijderd tijdstip, bij die verwarring, ja ontbinding van het rijk, moeten tusschen beiden komen.

— De *Univers* deelt eene naamlijst mede van de zendeling-predikers welke sedert het jaar 1833 in Cochin-China bij den apostolischen arbeid het leven hebben verloren. Hun aantal bedraagt 14, terwijl 5 anderen gevangen genomen en gemarteld, maar door tijdige tusschenkomst van een Fransch oorlogsschip van de tegen hen uitgesproken doodstraf gered zijn. Al die zendelingen waren Franschen, behalve 4, die uit Spanje afkomstig waren.

— Het schijnt dat het Israelitisch consistorie nu stellig besloten heeft tot de vervolging van de *Univers* over te gaan. De heer Veuillot beweert thans in genoemd blad, dat hij slechts de Israeliten in het algemeen heeft beleedigd en niet het consistorie van Parijs of een zijner leden in het bijzonder, en dat dus het consistorie niet in regten daartegen kan opkomen.

— Te Lyon is een nieuw gebouwd huis, van 6 verdiepingen, ingestort, waarbij 4 werklieden zijn omgekomen.

— Uit Madrid wordt gemeld dat de koningin op 1 December de cortes in persoon heeft geopend. De heer Martinez Rosa is tot voorzitter benoemd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 2 December.

Onze dagbladen deelen onderscheidene statistieke beschouwingen mede omtrent den afloop der verkiezingen. Behalve dat daaruit blijkt dat de constitutionele partij overal de overwinning heeft behaald, ziet men ook met genoegen dat de kamer meer uit onafhankelijke leden zal bestaan dan vroeger. De vorige kamer telde 77 landraden of arrondissements-commissarissen in haar midden; dit getal is nu tot op 27 verminderd.

— Een 300-tal Israelitische gemeenten in ons land heeft zich tot den prins-regent gewend, met het verzoek dat op de teruggave van den jongen Mortara aan zijne ouders langs diplomatieken weg door de regering worde aangedrongen.

— Men zegt dat de baron Cotta besloten heeft zijne *Allgemeine Zeitung* van Augsburg naar deze stad over te brengen. Hij vreest dat, bij eene langere uitgave te Augsburg, dit blad geheel te gronde zal gaan. Het aantal zijner abonnenten moet veel verminderd zijn.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 1 December.

Al de ambtenaren der regering hebben eene verklaring moeten onderteekenen, dat zij geene leden zijn van eenig geheim genootschap, of dat zij, in geval zij daartoe behooren, onverwijld hun lidmaatschap zullen opzeggen.

— Men verzekert, dat de minister von Buol zich bij den Franschen gezant heeft beklaagd over de hevige aanvallen tegen de Oostenrijksche regering, door de, zelfs half officiële, bladen opgenomen. De gezant moet daarvan zijne regering hebben verwittigd.

— Volgens opgave der geneesheeren zijn er in den loop van dit jaar hier ter stede reeds 5000 personen door den typhus aangetast.

TURKIJE.

De berigten van Candia zijn steeds verontrustend. Uithoofde de beloften der regering steeds onvervuld blijven, neemt de gisting onder de bevolking toe; het volk koopt wapenen en ammunitie. Sami-Pacha, beducht voor een algemeenen opstand, heeft nieuwe versterking aangevraagd. Een en ander zal het voornemen der regering, om het regt op den tabak te verhoogen en eene grondbelasting in te voeren, weinig in de hand werken.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 3 Dec. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. Blaauw naar Amsterdam, is door den kerkeraad der ned. herv. gemeente het volgende 12tal predikanten gevormd: Kolff, te Oudewater; Adriani, te Utrecht; Scheuer, te Leeuwarden; Rauwenhoff, theol. doct., te Dordrecht; Laurillard, theol. doct., te Leyden; Schuuring, te Hoorn; Berlage, theol. doct, te Zalt-Bommel; van Griethuysen, te Harlingen; Abresch, te Middelburg; Beets, theol. doct., te Utrecht; Poortman, te Zwolle, en van Eyk, theol. doct., te Deventer.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 1sten December de heer H. H. Sanders, van Zellinge, in de geneeskunde, na openbare verdediging eener verhandeling: *Over de naaste oorzaak der Cyanosis.* De verdediging had plaats in de Hollandsche taal.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: A. DE TIMMERMAN, MET M. E. M. VAN TONDEREN.

DEVENTER, 3 December 1858.

Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe G. J. DE VRIES — GOCKINGA.

LEIDEN, 1 December 1858.

Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden in de hoop des beteren levens, onze geliefde Zoon JAN VELS HEYN, in den ouderdom van ruim achttien jaren.

D. VELS HEYN.

LEIDEN, 1 December 1858. J. M. VELS HEYN — SLIGGERS.

Gevoelig voor de menigvuldige en hartelijke bewijzen van deelneming, wegens het ongeluk mijner geliefde Echtgenoote, betuig ik, met haar, onzen welmeenenden dank.

LEIDEN, 2 December 1858. J. GEEL.

Erkentelijk voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van mijn jongste Kind, betuig ik langs dezen weg mijnen opregten dank.

LEYDEN, 1 December 1858. H. J. ROOT.

Voor de vele en hartelijke deelneming mij betoond bij het smartelijk overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, betuig ik bij deze, ook namens wederzijdsche Ouders en Betrekkingen te *Leyden*, mijnen opregten en hartelijken dank.

KATWIJK AAN DEN RIJN, 4 December 1858. Wed. J. LOS, geb. J. LOEK.

Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van Mejufvrouw MARIA CHRISTIAANSE, Weduwe van JOHANNES BALTHAZAR WAKKELIS, gewoond hebbende te *Leyden* en aldaar op den 26sten November jl. overleden, worden verzocht daarvan vóór den 20sten December 1858 opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris A. VAN LEEUWEN, te *Leyden*.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden* van den 3den December 1858 acht en vijftig, is DANIEL STAKENBURG, *Winkelier* te *Leyden*, verklaard in **Staat van Faillissement**, aanvang genomen hebbende den eersten dezer maand, en zijn daarbij benoemd tot Regter-Commissaris de Edel-Achtbare Heer Mr. J. VAN OUTEREN en tot Curator de Ondergeteekende.

S. TAK.

GRONDWET EN KONING.

Door de Kiesvereeniging wordt als Candidaat voor het Lidmaatschap van den Gemeenteraad bij de stemming op den 14den December e. k. aanbevolen

ABRAHAM EVERHARD SIMON THOMAS,

Hoogleeraar aan de Leidsche Hoogeschool.

Namens het Bestuur der Vereeniging

LEIDEN, 5 December 1858. J. VAN HEUKELOM Jr., *Secretaris.*

VOORLEZING.

Dingsdag 7 December des avonds ten 8 ure precies,

IN HET GEBOUW VAN HET LEYDSCHE DEPARTEMENT.

Doorloopende Toegangkaartjes à 30 Cents zijn te bekomen bij den Heer J. H. EICHMAN, op het Geregt.

EXPOSITIE VAN MEUBELEN.

Meubel-Magazijn, Haarlemmerstraat naast de Blac. School.

De Ondergeteekende berigt bij deze aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten, dat zijn Magazijn ruim voorzien is van eene keur van Meubelen naar den nieuwsten stijl en smaak, als van Dames Chauffeuses, Voltaires, Pompadours, Orientales, Têtes-à-Têtes, Comfortables, Méridiennes, Chaises de Bureau, benevens van Schrijftafels, Linnenkasten, Secretaires, Bonheurs de Jour, Buffets, Commodes, Chiffonnières, Speel-, Wasch-, Bed-, Thee-, Salon- en Coulis- of Trektafels. Sterk op de soliditeit en de sierlijkheid van confectie, durft hij zijn Magazijn vrijmoedig ter bezigtiging aanbevelen, waartoe het invallende **St. Nicolaasfeest** eene geschikte gelegenheid aanbiedt, daar hij ook ruim gesorteerd is in eene menigte kleine Fantaisie-Artikelen, zeer geschikt voor gelegenheidsgeschenken.

P. RANDOE.

Een HEER van rijperen leeftijd, zijne bezigheden buiten 's huis hebbende, zoekt tegen het aanstaande voorjaar, bij fatsoenlijke Burgerlieden eene Vrije Kamer, Ongemeubeleerd, deelende in de Middagkost en gezellig verkeer, liefst in de omstreken der Beestenmarkt.

Verzoeke opgave van prijs per week of maand aan het Bureau dezer Courant onder Letter **X.**

Door onverwacht vertrek is dadelijk **te Huur** te aanvaarden, een **Huis**, bevattende vier Kamers, Keuken met Regen- en Welwaterspompen, Kelder, grooten Zolder en verdere Gemakken. De huurprijs van November 1858 tot Mei 1859 is *f* **60.—**, en het Huis is naar verkiezing voor langeren tijd te aanvaarden. Adres met *franco* Brieven onder Letter **G.** bij de Boek- en Kunsthandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK.

Men is van meening, ten overstaan van den te *Warmond* residerenden Notaris J. DE CRANE, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 11den December 1858 te veilen, en op Zaturdag den 18den December daaraanvolgende, beide des avonds ten 7 ure, te verkoopen:

a. Ingevolge bekomene Autorisatie.

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd WINKELHUIS EN ERVE, bevattende behalve de Winkel, vier Kamers, Keuken, Kelder, ruime Droogzolder en verdere gemakken, staande en gelegen aan de noordzijde van het Noordeinde te *Leyden*, Wijk I. N°. 23, bekend bij het Kadaster onder Sectie F. N°. 1, ter grootte van 47 ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1858 met . . . . *f* 8.70.

N°. 2. Een HUIS MET TWEE LOODSEN, ERF EN POORT daarnevens, bevattende onderscheidene Vertrekken en ruime Zolder, staande en gelegen aan de westzijde van de Varkenmarkt of het Sant te *Leyden*, Wijk I. N°. 155, bekend bij het Kadaster onder Sectie F. N°. 192 en 193, ter grootte van 1 roede, 90 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . *f* 8.87.

Zijnde het Benedenhuis verhuurd voor *f* 1.10 in de week.

N°. 3. Een WINKELHUIS EN ERVE, bevattende behalve de Winkel, onderscheidene Vertrekken, Zolder en verdere gemakken, staande en gelegen naast het voorgaande Perceel, Wijk I. N°. 156, bekend bij het Kadaster onder Sectie F. N°. 194, ter grootte van 66 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . . . *f* 6.25.

en belast met eene jaarlijksche Erfpacht ad *f* 1.14.

Zijnde het Benedenhuis verhuurd voor *f* 1.20 in de week.

N°. 4. Een HUIS EN ERVE, waarin de *Tappers-Affaire* wordt uitgeoefend, staande en gelegen aan de westzijde van de Varkenmarkt of het Sant, op den hoek van de Groenhazengracht te *Leyden*, Wijk I. N°. 158, bekend bij het Kadaster onder Sectie F. N°. 196, ter grootte van 55 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . *f* [illegible]

en belast met eene jaarlijksche Erfpacht ad *f* 0.70.

Verhuurd voor *f* 2.10 in de week.

en ***b. Vrijwillig.***

N°. 5. Een HUIS EN ERF, staande en gelegen aan de zuidzijde van het Levendaal omtrent de Zijdgracht om den hoek van en uitgang hebbende in de Bregtenpoort te *Leyden*, Wijk II. N°. 348, bekend bij het Kadaster onder Sectie E. N°. 402, ter grootte van 1 roede, 63 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . *f* [illegible]

Verhuurd voor *f* 100.— in het jaar tot den 1sten Mei 1859.

De gemelde perceelen kunnen worden aanvaard op den 1sten Februarij 1859, bij derbetaling der kooppenningen en bezigtigd tweemaal 's weeks, Dingsdag en Donderdag van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 uur.

Zijnde het 5de perceel inmiddels uit de hand te koop.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris DE CRANE, alwaar in tijds de bewijzen van Eigendom en de Voorwaarden dezer Verkooping ter lezing zullen liggen.

Men vraagt met 1 Februarij aanstaande eene bekwame en zindelijke **Keukenmeid**, tevens Huiswerk verrigtende. Adres Letter O, bij GEBROEDERS van der HOEK, Breedestraat, te *Leiden*.

Men verlangt in eene **Tabaks-Fabriek**, hier ter Stede, eenen BURGER JONGELING van de P. G. Zij die reeds eenigen tijd bij het vak werkzaam waren genieten de voorkeur. Men adressere zich *franco*, onder Letters **A. B.** bij GEBR. v. d. HOEK, alhier.

PUBLIEKE VERKOOPING,

(Om Contant Geld),

Op Maandag den 13den December 1858, van eene partij Willigen **Hakhout**, staande aan het *Utrechtsche Jaagpad*, aan de scheiding van de Gemeenten *Leyderdorp* en *Koudekerk*. Aanvangende des voormiddags ten *elf* ure, aan de Buitenplaats *Middelweg*.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de stad *Leiden*, op Vrijdag den 17den December 1858 bij opbod, en op Vrijdag den 24sten December, daaraanvolgende, bij afslag, des voormiddags ten *elf* ure, van:

De aanzienlijke, hechte, sterke en weldoortimmerde BOUWMANSWONING genaamd *WOELWIJK*, met diverse partijen extra goed, degelijk en wel toegemaakt WEI-, HOOI-, BOSCH-, TUIN en BOUWLAND, te zamen ter grootte van 35 bunders, 70 roeden en 86 ellen, gelegen onder de gemeenten *Voorschoten* en *Stompwijk*, zoo in het Buitenwater, als in de Starrenburgsche Binnen- en Hielpolders, zullende eerst in perceelen en daarna in massa worden opgeveild, terwijl inmiddels nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leiden*.

Men is van meening, ten overstaan van den te *Warmond* residerenden Notaris J. de CRANE, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Vrijdag den 17den December 1858 te veilen, en op Vrijdag den 24sten daaraanvolgende, beide des voormiddags ten 11 ure, te verkoopen:

No. 1. Een hecht, sterk, weldoortimmerd en goed onderhouden dubbel HEERENHUIS, ERVE en TUIN, benevens SCHUREN en verdere Getimmerten, bijzonder geschikt voor eenig *Instituut*, staande en gelegen te *Oegstgeest*, in de Kerkstraat, bevattende het Huis negen Kamers, alle behangen en van Stookplaatsen voorzien, benevens alle verdere gemakken tot eene aangename en welingerigte Woning behoorende, en de TUIN vele rijkdragende Vruchtboomen, bij het Kadaster bekend onder Sectie B, Nos. 538 en 539, te zamen ter grootte van 14 roeden, 93 ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1858 met . . . . *f* 33.35.

No. 2. Een hecht, sterk en onlangs nieuw gebouwd KOETSHUIS met STALLINGEN voor 4 Paarden, 10 Koeijen en 4 Ossen, Welpomp, Hooizolder met afzonderlijke Koechtskamer, voorts Werf, waarop den zijnde den Hooiberg en Schuur op steenen voet, staande en gelegen als voren, bekend bij het Kadaster onder Sectie C, No. 646 gedeeltelijk, voor het geheel ter grootte van 6 roeden, 63 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . . . *f* 7.—

No. 3. Een hecht, sterk en goed onderhouden HUIS, ERF en WERKPLAATS, staande en gelegen als voren tegen over perceel No. 1, bevattende twee behangen Kamers en Keuken, Zolder en verdere gemakken en Schuur met afzonderlijken Ingang nevens dit perceel, bekend bij het Kadaster onder Sectie C, No. 596 geheel, ter grootte van 1 roede, 39 ellen en 646 gedeeltelijk, voor het geheel ter grootte van 6 roeden, 61 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . 8.10.

No. 4. Twee percelen extra best TEELLAND, gelegen als voren, in den Hofpolder, bekend bij het Kadaster onder Sectie C. Nos. 171 en 185, te zamen ter grootte van 4 bunders, 8 roeden, 90 ellen.

Aangeslagen als voren met *f* 20.83; wegens Rijnlandsch Bundergeld over 1858, met *f* 1.75 per bunder; wegens molengeld over 1857 met *f* 2.90 per bunder, en wegens binnenlandsche kosten over 1857 met *f* 0.45 per bunder.

Hetzelve is verhuurd tot Kermis 1867 voor *f* 700.— in het jaar.

De perceelen Nos. 1, 2 en 3 zijn te bezigtigen op Dingsdag en Vrijdag, van des middags 12 tot des namiddags ten 3 ure, mits ten einde van perceel No. 1 vooraf belet vragende.

De gemelde perceelen zijn te aanvaarden den 1sten Februarij 1859, met uitzondering van perceel No. 1, hetwelk tot den 1sten Mei 1859 in gebruik blijft.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris de CRANE, alwaar in tijds de Bewijzen van Eigendom en de Voorwaarden dezer verkooping ter lezing zullen liggen, terwijl tusschen de veiling en afmijning Verhooging zal worden aangenomen tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

De drukkers van het algemeen adresboek dezer stad kwijten zich van eene zeer aangename verpligting, door beleefdelijk hunnen dank te betuigen voor de vriendelijke belangstelling en welwillende medewerking, die hun in zoo ruime mate te beurt mogt vallen, zoo bij de zamenstelling, door opgaven, aanmerkingen en teregtwijzingen, als na de voltooijing, door aanwijzingen voor 't vervolg, door vleijende betuigingen van goedkeuring en door een debiet dat hunne verwachting heeft overtroffen; zij bevelen nogmaals hunne onderneming beleefdelijk aan in de belangstelling van allen, die hen met verbeteringen en vermeerderingen kunnen en willen verpligten, terwijl zij tevens de vrijheid nemen mede te deelen, dat bij het rondgaan der inteekenlijsten sommigen onopzettelijk en tegen hunne bedoeling kunnen overgeslagen zijn en dat daarom nog twintig exemplaren tegen inteekeningsprijs (*negentig cents*) zijn verkrijgbaar gesteld.

In den loop dezer week is onderstaande Circulaire zooveel mogelijk algemeen door ons verzonden; die ze niet mogt ontvangen hebben, gelieve deze als zoodanig aan te merken.

M.

Bij deze nemen wij de vrijheid UEd. te berigten, dat wij weder met onzen **Boek-, Papier-, Muziek-, Kunst- en Plaathandel** in onzen Winkel geëtablisseerd zijn, en ons Magazijn ruim voorzien is van alles, wat op het bovenstaande betrekking heeft.

Tevens nemen wij deze gelegenheid waar ter uwer kennis te brengen, dat wij door nieuwe connectiën in staat zijn, op de Muziek, *à contant* gekocht, (*naarmate de verschillende uitgaven*), 30, 20 en 15 pCt. korting toe te staan van den verkoop-prijs.

In UEds. geëerde begunstiging ons verder aanbevelende, noemen wij ons met verschuldigde hoogachting,

UEd. Dv. Dienaren,
SCHREUDER & van BAAK.

Maandag en Dingsdag den 6den en 7den December a. s. expositie van Platen, ten onzen Huize.

Leyden, 4 December 1858. SCHREUDER & van BAAK.

Bij de ERVEN LOOSJES, Boekhandelaars en Boekdrukkers te *Haarlem*, ziet het licht:

EEN REISGEZELSCHAP,

Novellen, van J. J. CREMER.

Twee Deelen. Met twee Vignetten. Prijs *f* 3.00.

Ieder deel is ook afzonderlijk verkrijgbaar tegen den prijs van *f* 1.50.

Nog voorhanden van denzelfden Schrijver:

BETUWSCHE NOVELLEN.

Twee Deelen in één Band. Met twee Vignetten. Prijs *f* 1.30.

Namen en voornamen onjuist en verkeerd te schrijven is eene *onnaauwkeurigheid*, die niet van achting voor den geadresseerde getuigt.

Brieven, pakjes of bestellingen, die verkeerd worden bezorgd, verschaffen den afzender *onaangenaamheden* en *moeite*.

De Breuk & Smits' algemeen adresboek van de stad Leyden bevat zoo vele *wetenswaardige* opgaven, dat men zich daarvan alleen door de inzage eenig denkbeeld kan maken.

Eene maand na de uitgave (dus den 12den December e. k.) moet de prijs daarvan, die nu *negentig cents* is, tot *eene gulden en tachtig cents* worden verhoogd.

Wie zich dus daarvan nog tegen den *zeer geringen* inteekenings-prijs wil voorzien, haaste zich, ook met het oog op zijne rond te zenden NIEUWJAARS-REKENINGEN en op een eventuelen *uitverkoop der weinige exemplaren*, die nog voorhanden zijn.

VERKOOPING IN DE STADSBANK VAN LEENING TE LEYDEN,
op Dingsdag den 21sten December 1858, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand Augustus, 1857.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

PRIJZEN der OLIE, Amsterdam 3 December.
Raapolie, op 6 w. *f* 45 cont. *f* 43½. Lijnolie, op 6 w. *f* 31½ cont. *f* 30.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

3 en 4 December.	Verkochte hoeveelheid		Prijzen. Laagste		Prijzen. Hoogste	
Winter-Tarwe	36	mud.	*f*	8.75	*f*	9.50
Zomer »	29	»	-	7.25	-	8.—
Winter-Rogge	54	»	-	6.50	-	7.—
Gerst	30	»	-	5.—	-	5.50
Chevalier	23	»	-	6.—	-	6.50
Zware Haver	[illegible]	»	-	[illegible]	-	5.50
Ligte »	30	»	-	4.50	-	4.75
Duivenboonen	8	»	-	9.25	-	10.—
Paardenboonen	[illegible]	»	-	[illegible]	-	9.—
Stieren		stuks				
Ossen (slagt)		»				
Kalfkoeijen		»				
Vettekoeijen	207	»	-	92.—	-	186.—
Vaarskoeijen	116	»	-	30.—	-	116.—
Kalveren (vette)	44	»	-	24.—	-	57.—
Kalveren (magere)	9	»	-	5.50	-	9.75
Hamels magere		»	-		-	
Hamels vette	266	»	-	15.—	-	24.50
Ooijen magere						
Ooijen vette	38	»	-	11.50	-	18.50
Lammeren magere		»	-		-	
Lammeren vette jarige		»	-		-	
Varkens magere						
Varkens vette	16	»	-	30.—	-	50.—
Biggen	130	»	-	4.50	-	10.—
Boter 1ste qualiteit	5360	N. ℔.	-	1.07½	-	1.20
Boter 2de »			-	0.92½	-	1.05
Turf haardbr. 1ste soort		ton	-		-	
» (lange graauwe)	900	»	-	0.25	-	0.30
Lange Zwarte	4367	»	-	0.30	-	0.35
Spanturf		»	-		-	

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.